

Janská

Kraj: Ústecký

Správní obvod: Děčín

Nadmořská výška: 230 m n. m.

Počet obyvatel: 220

Adresa URL: www.obec-janska.cz

Okres: Děčín

GPS souřadnice: 50.804507N, 14.363446E

První pís. zmínka: 1380 (644 let)

PSČ: 405 02

Historie obce Janská

Od poloviny 14. stol. byli majiteli Šarfenštejnského panství (Benešovsko a Českokamenicko) české rody Markvarticů a Michalovců. První písemná zmínka o Janské je zaznamenána v Českokamenické městské knize z r. 1380. V následujících letech se na tomto panství vystřídalo několik majitelů: r. 1406- Berkové z Dubé, r.1428- Zikmund Děčínský z Vartenberka, r. 1511- Mikuláš Trčka z Lípy, r. 1515- Jan Salhausen a bratři Vartenberkové, r. 1614- Radslav Vchynský z Vchynic a Tetova. Potomci Vchynských si později změnili jméno na Kinský a tento rod vlastnil Českokamenické panství až do r. 1850. Poté byla obec Janská součástí soudního okresu Česká Kamenice. Název obce je pravděpodobně spjat se jménem Johan, jenž byl asi lokátorem prvních přesídlenců z německých zemí, kteří začali osídlovat pohraničí českých zemí od počátku 14. století. Název obce se postupně měnil od Jonspach, Jonská, Yanská a na konci 16. století se ustálil na názvu Jonsbach. Po II. sv. válce 28.8.1946 byla obec přejmenována na Janskou.

Válečná léta 1939-1945 obec velmi těžce poznamenala. Pochmurná historie událostí, které se staly v Janské a v Rabštejnském údolí, ovlivnila osudy mnoha lidí 18. národností světa. V lednu 1940 byli v tovární budově čp.59 ubytováni přesídlenci němec. národnosti z východu - Volynští Němci.

V Českokamenickém seznamu hrobů je zaznamenáno 12 úmrtí jejich dětí od února do konce března r. 1940. V září r.1940 vídeňská firma Vereinigte Farberein AG koupila rabštejnský komplex přádelen a pokusila se obnovit výrobu i v továrně čp.75. To trvalo velmi krátce, v prosinci 1941 byly všechny provozy v Rabštejně a Janské uzavřeny a textilní produkce v těchto továrnách definitivně zanikla. 1.10.1942 byl celý komplex Preidlových továren zkonfiskován Velkoněmeckou říší a předán Fy Weserflugzeugbau Bremen. Výrobní program WFG se zabýval stavbou letadel a zbrojní výrobou. Stěhování dílen, strojů a zaměstnanců fy WFG probíhalo r.1942-3. Tak jak se zbrojní výroba stále zvyšovala, rostly nároky na stále větší počet dělníků. Proto bylo v Janské-Rabštejně a v České Kamenici postupně zřízeno více než 30 pracovních táborů, 2 zajatecké pro sovětské a angloamerické důstojníky. Celkem pro Fy WFG pracovalo v Rabštejně- Janské a okolí na 6000 zaměstnanců (totálně nasazených, váleč. zajatců a vězňů konc. tábora) z 18. zemí světa. Pracovní směny byly 12ti hodinové, v nejhorších podmínkách žili vězňové KT a dělníci z vých. zemí.

V Janské byli ubytováni totálně nasazení zahraniční dělníci v bývalé nitárně čp. 59 a v barákovém lágru v místě poválečných ubikací PTP či později sovět. voj. posádky. V dubnu 1944 byl v Janské a Rabštejně proveden geologický průzkum skal. masívů. Důvodem byl záměr přesunout válečnou výrobu do podzemí. První štoly se začaly razit koncem července r. 1944. K tomu účelu zde byl zřízen konc.tábor Rabštejn pobočka KT Flosenbürk s cca 700.vězni a ti během 8. měsíců vyrubali na

17 500 m krychl.podzemních prostor, do kterých se na konci dubna 1945 částečně přesunula zbrojní výroba. 8.5.1945 byla Janská osvobozena a poté byli v budově továrny čp. 59 a v lágrových barácích shromažďováni sudetští Němci určení k odsunu. Do Janské začali postupně přicházet první čeští osídlenci. 25. května 1945 byli v obci 3 občané čs.st.příslušnosti, v červnu zde již bylo 14 obyvatel, v září 98 a v prosinci r. 1945 počet obyvatel stoupl na 133.

